

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 6. 2019
COM(2019) 283 final

2019/0137 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa Českej republike povoľuje uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia
daňovej povinnosti odchyľujúci sa od článku 193 smernice 2006/112/ES**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Rada 20. decembra 2018 prijala smernicu (EÚ) 2018/2057, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na transakcie presahujúce limitnú sumu 17 500 EUR¹, prostredníctvom zmeny smernice o DPH².

Nadviazala tým na akčný plán v oblasti DPH³, v ktorom Komisia oznámila svoje zámery týkajúce sa zavedenia konečného systému DPH pre cezhraničný obchod medzi podnikmi v rámci Únie⁴. Vzhľadom na skutočnosť, že zavedenie takéhoto konečného systému DPH by trvalo niekoľko rokov, niektoré členské štáty medzitým požiadali o bezodkladné a osobitné opatrenia na boj proti kolotočovým podvodom⁵. Žiadali najmä o možnosť zaviesť dočasný všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti a táto požiadavka v nadväznosti na návrh Komisie v tejto súvislosti⁶ vyústila do smernice (EÚ) 2018/2057 (ďalej len „smernica o všeobecnom mechanizme prenesenia daňovej povinnosti“).

Podľa tejto smernice majú členské štáty, ktoré spĺňajú určité vymedzené kritériá, možnosť požiadať o povolenie uplatňovať dočasný všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti do 30. júna 2022. Česká republika požiadala o takéto povolenie listami, ktoré Komisia zaevidovala 21. januára 2019 a 22. marca 2019, a poskytla informácie, ktoré mali preukázať, že kritériá spĺňa.

Tento návrh by nemal vylučovať prebiehajúce diskusie o konečnom systéme DPH⁷.

• Dôvody a ciele návrhu

Kritériá, ktoré sa majú splniť, a postup, ktorý sa má dodržiavať pri povolení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, sú stanovené v novom článku 199c ods. 1 až 4 smernice o DPH, ktorý bol vložený smernicou o všeobecnom mechanizme prenesenia

¹ Smernica Rady (EÚ) 2018/2057 z 20. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávaním tovaru a poskytovaním služieb presahujúcich určitú limitnú sumu (Ú. v. EÚ L 329, 27.12.2018, s. 3 – 7).

² Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru o akčnom pláne v oblasti DPH – K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas rozhodnúť sa [COM(2016) 148 final zo 7. apríla 2016].

⁴ Komisia medzitým prijala potrebné návrhy:

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o harmonizáciu a zjednodušenie určitých pravidiel v systéme dane z pridanej hodnoty, a ktorou sa zavádza konečný systém zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi [COM(2017) 569 final zo 4. októbra 2017].

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o zavedenie podrobných technických opatrení na fungovanie konečného systému DPH pre zdaňovanie obchodu medzi členskými štátmi [COM(2018) 329 z 25. mája 2018].

⁵ Jadrom kolotočových podvodov (niekedy označovaných aj ako „podvody založené na chýbajúcom obchodnom subjekte“) je predovšetkým súčasná výnimka pri dodaniach v rámci Spoločenstva, ktorá umožňuje zaobstarávať tovar bez DPH. Do daňového podvodu sa následne zapojí niekoľko obchodníkov tým, že daňovým orgánom nezaplatia DPH prijatú od svojich odberateľov. Títo odberatelia, ktorí dostali platné faktúry, však majú právo na odpočet dane. Rovnaký tovar možno dodať niekoľkokrát tak, že sa znova zahrnú dodania v rámci Spoločenstva oslobodené od dane. K podobnému tzv. kolotočovému podvodu môže dôjsť aj pri poskytovaní služieb.

⁶ COM(2016) 811 final z 21. decembra 2016.

⁷ COM(2018) 329 final z 25. mája 2018.

daňovej povinnosti. Česká republika v tejto súvislosti poskytla tieto informácie, ako sa požaduje najmä v článku 199c ods. 3.

1. Podrobné odôvodnenie toho, že sú splnené príslušné kritériá (článok 199c ods. 3 písm. a) v spojení s odsekom 1 smernice o DPH)
- 1.1. Výpadok príjmov z DPH aspoň 5 percentuálnych bodov nad mediánom výpadku príjmov z DPH Spoločenstva v roku 2014 podľa záverečnej správy o výpadkoch príjmov z DPH z 23. augusta 2016

Výpadok príjmov z DPH v Českej republike v roku 2014 predstavoval 16,14 % jej celkovej daňovej povinnosti v oblasti DPH podľa záverečnej správy z roku 2016 z 23. augusta 2016 o výpadkoch príjmov z DPH zverejnenej Komisiou⁸. V tejto správe sa takisto uvádza, že medián výpadku príjmov z DPH v Európskej únii (EÚ) bol 10,4 %. Výpadok príjmov z DPH v Českej republike preto presahuje medián výpadku príjmov z DPH v EÚ o viac ako 5 percentuálnych bodov.

- 1.2. Podiel kolotočových podvodov v rámci celkového výpadku príjmov z DPH presahujúci 25 % vychádzajúc z posúdenia vplyvu pripojeného k legislatívnemu návrhu smernice o všeobecnom mechanizme prenesenia daňovej povinnosti

Podľa tohto posúdenia vplyvu⁹ je 28 % výpadku príjmov z DPH v Českej republike zapríčinených kolotočovými podvodmi. Toto kritérium je preto splnené.

- 1.3. Preukáže sa, že iné kontrolné opatrenia, ako aj administratívna spolupráca v oblasti DPH nie sú dostatočné na boj proti kolotočovým podvodom

Podľa informácií poskytnutých Českou republikou tento členský štát prijal niekoľko osobitných kontrolných opatrení proti podvodom v oblasti DPH. Prehľad týchto opatrení je tu poskytnutý spolu s posúdením ich fungovania a účinku zo strany Českej republiky. Potom nasleduje hodnotenie administratívnej spolupráce Českej republiky v oblasti DPH s ostatnými členskými štátmi.

- 1.3.1. Uplatňovanie sektorového mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti

Na základe článkov 199 a 199a smernice o DPH Česká republika rozšírila uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na dodávky v mnohých sektoroch vrátane týchto: stavebné práce, poskytnutie pracovníkov na stavebné práce, nehnuteľný majetok, pri ktorom sa dodávateľ rozhodol pre zdanenie, odpad a šrot, tovar poskytnutý ako zabezpečenie a dodaný pri výkone tejto zábezpeky, tovar, na ktorý bola priznaná výhrada vlastníctva nadobúdateľovi a ktorý je dodávaný v rámci výkonu tohto práva nadobúdateľom, nehnuteľný majetok vo vlastníctve dlžníka uznaného súdom a dodávaný v rámci konania o nútenom predaji, emisné kvóty skleníkových plynov, mobilné telefóny, zariadenia s integrovanými obvodmi, plyn a elektrická energia a osvedčenia o elektrickej energii, určité telekomunikačné služby, herné konzoly, notebooky, obilniny a niektoré plodiny, určité kovy (vrátane drahých kovov).

Podľa hodnotenia Českej republiky boli tieto opatrenia vysoko účinné, ale nezabránili presunu podvodov do iných sektorov, napr. od mobilných telefónov k ostatnej elektronike, od zlata k iným kovom (striebro, platina).

⁸ Centrum pre sociálny a ekonomický výskum (CASE), *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States* (Štúdia a správy o výpadku príjmov z DPH v členských štátoch EÚ-28): záverečná správa z roku 2016 ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, s. 19.

⁹ SWD(2016) 457 final z 21. decembra 2016, s. 39.

1.3.2. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť

Na základe článku 205 smernice o DPH Česká republika zaviedla v niekoľkých prípadoch spoločnú a nerozdielnú zodpovednosť na účely DPH pre dodávky medzi zdaniteľnými osobami. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť sa teda vzťahuje na určité dodávky minerálnych olejov a iných výrobkov podliehajúcich spotrebnej dani.

Okrem toho sú odberatelia spoločne a nerozdielne zodpovední za odvedenie DPH v súvislosti s akýmkoľvek iným dodaním tovaru alebo poskytnutím služieb, ak sa zistí, že odberateľ nekoná v dobrej viere, najmä ak je splnené tzv. kritérium vedomosti, t. j. keď odberateľ vedel alebo mal vedieť, že dodávateľ zámerné nezaplatí DPH daňovému orgánu. Okrem toho existuje niekoľko osobitných situácií, v ktorých sa systematicky uplatňuje spoločná a nerozdielna zodpovednosť odberateľa, napríklad keď sa cena bez zjavného odôvodnenia jasne odchyľuje od bežnej trhovej ceny; keď sa používa virtuálna mena alebo keď je dodávateľ nespoľahlivou zdaniteľnou osobou (pozri ďalej bod 1.3.4).

Podľa posúdenia Českej republiky malo toto opatrenie preventívnu povahu, ale je ťažko uplatniteľné v zložitých situáciách v rámci dodávateľských reťazcov, najmä ak odberateľom u chýbajúceho obchodníka je subjekt bez akýchkoľvek aktív. Aj „kritérium vedomosti“ spôsobuje daňovým orgánom značné problémy, pretože vnútroštátne súdy rozhodli, že je na daňovom orgáne, aby preukázal, že odberateľ „vedel alebo mal vedieť“, že dodávateľ nezaplatí DPH.

1.3.3. Mechanizmus rozdelenej platby

Česká republika zaviedla voliteľný mechanizmus rozdelenej platby. Prostredníctvom mechanizmu rozdelenej platby odberateľ platí DPH priamo daňovému orgánu a nie dodávateľovi. To odstraňuje daňovú povinnosť odberateľa, pokiaľ ide o plnú výšku DPH splatnú z transakcie, v prípadoch, keď je odberateľ spoločne a nerozdielne zodpovedný na základe podmienok stanovených v bode 1.3.2.

Opatrenie je podľa Českej republiky účinné, ale vzhľadom na voliteľnú povahu má nevýhody. Povinnosť rozdelenej platby by bola podľa názoru Českej republiky administratívne a finančne príliš náročná z hľadiska zvýšenej správy platieb, nákladov na zamestnancov a IT, a to pre obchodníkov, ako aj pre daňové orgány. Okrem toho v prípade, že odberateľ nevyužije mechanizmus rozdelenej platby, nemožno predpokladať, že boli splnené podmienky „kritéria vedomosti“. Vnútroštátne súdy konštatovali, že aj v tomto prípade musia daňové orgány preukázať, že odberateľ vedel alebo mal vedieť, že sa podieľa na podvode. DPH navyše možno vymáhať len od odberateľa, ktorý nepoužil mechanizmus rozdelenej platby v rámci systému spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti, pokiaľ sa preukázalo, že vymáhanie od dodávateľa je neúspešné; účinné vymáhanie sa preto môže uskutočniť až po určitom období.

1.3.4. Identifikácia nespoľahlivých zdaniteľných osôb (pre registrované osoby)

Ak došlo k vážnemu porušeniu daňových povinností, daňové orgány môžu identifikovať zdaniteľnú osobu ako nespoľahlivú na základe určitých kritérií, ako sú najmä: kumulované nedoplatky na DPH najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace vo výške najmenej 500 000 CZK, porušenie daňových povinností vedúce k úpravám dane zo strany daňového orgánu najmenej v dvoch zo šiestich za sebou nasledujúcich zdaňovacích obdobiach, zamietnutie zo strany daňového orgánu z dôvodu daňových úľav nárokovaného odpočtu DPH na vstupe vo výške najmenej 500 000 CZK, nereagovanie na žiadosti daňového orgánu, nepodanie daňového priznania k DPH najmenej dvakrát počas obdobia dvanástich po sebe

nasledujúcich kalendárnych mesiacov, poskytnutie nepravdivých alebo neúplných informácií na účely registrácie DPH, alebo ak daňový orgán zistí, že nebola priznaná suma DPH na výstupe vo výške najmenej 500 000 CZK. Informácie o nespoľahlivých zdaniteľných osobách sú zverejnené na webovom sídle daňového orgánu a predpokladá sa odvolacie konanie.

Opatrenie má podľa Českej republiky preventívny účinok, ale vyžaduje si účinné rozhodnutie zo strany daňového orgánu, pričom páchatelia môžu páchať podvody už pred jeho vydaním. Opatrenie navyše nie je v cezhraničných situáciách skutočne účinné, keďže nespoľahlivá zdaniteľná osoba v Českej republike môže stále používať (platné) číslo DPH v systémoch podvodov v rámci Spoločenstva.

1.3.5. Identifikácia nespoľahlivých osôb (pre neregistrované osoby)

Opatrenie, ktoré je podobné tomu predchádzajúcemu, je určené na identifikáciu nespoľahlivých osôb. V tomto prípade však ide o osoby, ktoré (ešte) nie sú registrované, ale ktoré už porušili určité povinnosti týkajúce sa DPH. Zoznam nespoľahlivých osôb je zverejnený na webovom sídle daňového orgánu.

Ak sa takáto nespoľahlivá osoba stane registrovanou ako platca DPH, automaticky získa postavenie nespoľahlivej zdaniteľnej osoby v zmysle opatrenia uvedeného v bode 1.3.4. Okrem toho platí, že ak sa registrácia nespoľahlivej zdaniteľnej osoby zruší, postavenie nespoľahlivej osoby sa zachová. Odvolacie konanie na odňatie takéhoto postavenia sa predpokladá na základe podobných podmienok, aké existujú pre nespoľahlivé zdaniteľné osoby.

Opatrenie má podľa Českej republiky preventívny účinok a zabezpečuje kontinuitu medzi postavením nespoľahlivej osoby a nespoľahlivej zdaniteľnej osoby. Podobne ako pri úskaliach uvedených v bode 1.3.4 páchatelia dokážu účinne obísť toto opatrenie ešte pred registráciou a v cezhraničných scenároch.

1.3.6. Dodatočné daňové priznania k DPH

Údaje z dodatočných daňových priznaní k DPH, ktoré podávajú zdaniteľné osoby za každý kalendárny mesiac, sa krížovo kontrolujú s cieľom zistiť možné scenáre daňových podvodov. Pomáha to daňovým orgánom zlepšiť spôsob výberu zdaniteľných osôb, ktoré budú podliehať kontrole.

Aj keď odhalenie páchatel'ov je tak rýchlejšie, Česká republika zastáva názor, že tento tradičný nástroj dosiahol svoje limity s prihliadnutím na celkovú kontrolnú kapacitu daňového orgánu.

1.3.7. Zaistenie

V jednotlivých prípadoch môže daňový úrad vydať zaist'ovací príkaz s cieľom zabezpečiť úhradu DPH.

Opatrenie je podľa Českej republiky veľmi účinné, ale keďže ho možno uplatniť len v individuálnych situáciách, neposkytuje všeobecnú ochranu pre spoločný systém DPH.

1.3.8. Automatické zrušenie registrácie pre DPH

Toto opatrenie spočíva v zrušení identifikačného čísla pre DPH zdaniteľnej osoby v prípade závažného porušenia povinností vyplývajúcich z DPH. Opatrenie platí vo vzťahu k skupinám

DPH a zdaniteľným osobám, ktoré mali obrat, ktorý v predchádzajúcich dvanástich kalendárnych mesiacoch nepresiahol sumu 1 milión CZK.

Česká republika označuje opatrenie za veľmi účinné, a to v tuzemsku, ako aj v prípade cezhraničných dodávok. Keďže sa však môže uplatňovať až po uskutočnení úľav, toto opatrenie nedokáže úplne zabrániť riziku podvodu.

1.3.9. Zamietnutie práva na odpočet dane (alebo oslobodenie dodávok v rámci Spoločenstva) na základe kritéria vedomosti

Opatrenie sa vzťahuje na zamietnutie práva na odpočítanie dane alebo práva uplatniť oslobodenie v prípade, ak odberateľ (v prvom prípade) alebo dodávateľ (v druhom prípade) vedeli alebo mali vedieť (kritérium vedomosti), že sa zúčastnili na transakcii súvisiacej s podvodom v oblasti DPH. To odráža judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, ako sa uvádza v rozsudku vo veci Kittel¹⁰. Orgány Českej republiky využívajú tzv. informačné listy, ktorými informujú podniky, že môžu byť zapojené do podvodného systému. Tieto listy sú buď špecifické pre príjemcu (môže sa v nich uvádzať podozrivý obchodný partner alebo nie), alebo všeobecné (oznámenie širokej verejnosti o existencii osobitnej rizikovej situácie podvodu v Českej republike alebo Európskej únii).

Podľa Českej republiky je však pre daňové orgány v prípade organizovaného podvodu ťažké v praxi preukázať, že podnik vedel alebo mal vedieť, že sa podieľa na podvode.

1.3.10. Preverovanie žiadateľov pred registráciou pre DPH

Pred registráciou sa vykonáva systematické overovanie s cieľom zamerať sa okrem iného na potenciálnych chýbajúcich obchodníkov; napr. vyšetrovaním na mieste sa pre potreby zamietnutia registrácie preukáže, že sa nevykonáva ani nepripravuje žiadna účinná hospodárska činnosť.

Česká republika považuje toto opatrenie za vysoko účinné v tom, že bráni páchatelom vstúpiť do systému DPH (a páchať podvody v rámci Spoločenstva), ale domnieva sa, že je ťažké preukázať na základe objektívnych skutočností, že existujú presvedčivé dôkazy vedúce k podozreniu, že sa identifikačné číslo pre DPH použije podvodne, s prihliadnutím na kritériá Súdneho dvora Európskej únie stanovené v rozsudku vo veci Ablesio¹¹.

1.3.11. Administratívna spolupráca v oblasti DPH [nariadenie Rady (EÚ) č. 904/2010]¹²

Podľa Českej republiky sa veľká pozornosť venuje spolupráci a výmene informácií s ostatnými členskými štátmi. Okrem spolupráce stanovenej v nariadení (EÚ) č. 904/2010 boli uzatvorené dohody o spolupráci so Slovenskom a Poľskom a pripravuje sa ďalšia dohoda s Nemeckom.

Česká republika sa takisto pravidelne zúčastňuje na tzv. simultánných multilaterálnych kontrolách s ostatnými členskými štátmi. Okrem toho sa Česká republika zapája do všetkých činností vykonávaných v rámci siete Eurofisc [podvody v rámci Spoločenstva založené na chýbajúcom obchodnom subjekte (MTIC), dopravné prostriedky, colné režimy, monitorovacie stredisko, elektronický obchod a analýza transakčných sietí (TNA)]. Údaje Eurofisc sa aktívne využívajú na odhalenie podozrivých transakcií.

¹⁰ Rozsudok zo 6. júla 2006, Kittel, C-439/04, EU:C:2006:446.

¹¹ Rozsudok zo 14. marca 2013, Ablesio, C-527/11, EU:C:2013:168.

¹² Nariadenie Rady (EÚ) č. 904/2010 zo 7. októbra 2010 o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 268, 12.10.2010, s. 1).

Administratívna spolupráca v oblasti DPH má podľa Českej republiky nepopierateľný význam, ale nie celkom zabráňuje vzniku podvodov. Okrem toho ju nemožno uplatniť na čisto tuzemské podvody.

1.3.12. Záver

Česká republika v súvislosti s uvedenými opatreniami dospela k celkovému záveru, že hoci opatrenia výrazne prispeli k zníženiu podvodov, nedokázali úplne odstrániť podvody založené na chýbajúcom obchodnom subjekte v súčasnom systéme DPH.

Vzhľadom na značné a skutočné pokusy v boji proti (kolotočovým) podvodom a na skutočnosť, že tieto pokusy neboli úplne úspešné, možno podmienku uvedenú v článku 199c ods. 1 písm. c) smernice o DPH považovať za splnenú.

1.4. Očakávané odhadované prínosy v oblasti dodržiavania daňových predpisov a výberu daní prevažujú nad očakávaným celkovým dodatočným zaťažením podnikov a daňových orgánov najmenej o 25 %

Pokiaľ ide o daňový orgán, zavedenie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti si podľa českých orgánov nebude vyžadovať zvýšenie počtu zamestnancov, ale iba presunutie ľudských zdrojov. Náklady na prispôbenie organizácie daňovej správy Českej republiky (vrátane odbornej prípravy a úpravy IT systémov) sa odhadujú na 4 milióny CZK.

Pokiaľ ide o zdaniteľné osoby, zavedenie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti bude znamenať jednorazové náklady na úpravu informačných systémov. Podľa odhadov by sa všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti mal vzťahovať celkovo na 97 000 zdaniteľných osôb. Z tejto skupiny už má viac ako 60 % skúsenosti so sektorovým prenesením daňovej povinnosti. Ich informačné štruktúry a fakturačné systémy sú pripravené na mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, takže budú potrebovať len čiastočné úpravy existujúcich štruktúr. V prípade ostatných 37 500 zdaniteľných osôb môže vzniknúť potreba nákupu nových informačných štruktúr alebo rozšírenie existujúcich; na základe otázok od najväčších poskytovateľov daňového a účtovného softvéru sa však zdá, že takéto zmeny sú súčasťou pravidelných aktualizácií a nie sú účtované osobitne.

Ostatné náklady súvisia s odbornou prípravou zamestnancov; takéto náklady sú však v zásade potrebné pri akejkoľvek legislatívnej zmene. Keďže prenesenie daňovej povinnosti nie je opatrenie, ktoré by bolo úplne nové, neočakáva sa, že by tieto náklady boli významné.

Ďalšie náklady pre zdaniteľné osoby vyplývajú z potreby monitorovať pri každej transakcii, či je splnená limitná suma 17 500 EUR, pri ktorej presiahnutí by sa uplatnil všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti. Vzhľadom na to, že vo väčšine prípadov sa to robí prostredníctvom účtovného softvéru, tieto náklady nebudú veľmi významné. Okrem toho diferenciácia transakcií z hľadiska ich výšky je vo všeobecnom mechanizme prenesenia daňovej povinnosti podstatne jednoduchšia ako diferenciácia v prípade sektorového prístupu.

V niektorých prípadoch môže byť potrebné, aby si dodávatelia tovarov a služieb overili, či je odberateľ zdaniteľnou osobou, a teda či sa uplatňuje prenesenie daňovej povinnosti. V týchto prípadoch však možno použiť register zdaniteľných osôb, ktorý sprístupňujú daňové orgány (spojenie so softvérom zdaniteľnej osoby).

Česká republika ďalej vysvetlila, že keď boli v roku 2016 zavedené dodatočné daňové priznania k DPH, náklady pre zdaniteľné osoby sa odhadovali na 370 EUR pre malé podniky a 740 EUR až 3 000 EUR pre ostatné spoločnosti, čo pre podniky celkovo predstavovalo takmer 6 miliárd CZK. České orgány odhadujú, že celkové náklady pre zdaniteľné osoby

vyplývajúce z realizácie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti by predstavovali približne 10 % tejto sumy, t. j. 0,6 miliardy CZK.

Pokiaľ ide o prínosy systému, odkazuje sa na skúsenosti so sektorovým prenesením daňovej povinnosti, ktoré viedlo k zníženiu objemu podvodov o 98 % a k zníženiu počtu prípadov podvodu o 89 %. Na tomto základe sa očakáva zníženie podvodov o 5 miliárd CZK ročne. Ak by sa mechanizmus uplatňoval dva roky, prínosy by boli vo výške 10 miliárd CZK. Na druhej strane, ako sa uvádza vyššie, náklady vznikajúce daňovým orgánom by predstavovali len 0,004 miliardy CZK a náklady zdaniteľných osôb by mali dosiahnuť 0,6 miliardy CZK. Záverom možno konštatovať, že odhadované náklady predstavujú 6,04 % odhadovaných prínosov.

Keďže odhadované prínosy (10 miliárd CZK) výrazne prevyšujú celkové náklady (0,604 miliardy CZK) o viac ako 25 %, možno túto podmienku považovať za splnenú.

- 1.5. Zavedenie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti nebude mať za následok vyššie náklady pre podniky a daňové orgány, ako sú tie, ktoré vyplývajú z iných kontrolných opatrení

Na základe uvedených výpočtov by sa mohlo zdať, že očakávané náklady pre podniky a daňové orgány nie sú významné, hoci Česká republika uznáva, že je ťažké poskytnúť presné porovnanie s inými kontrolnými opatreniami.

Česká republika nemá po zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v úmysle zmeniť celkovú organizáciu svojich daňových kontrol. Pre daňovú správu ani kontrolované podniky preto nevzniknú žiadne dodatočné náklady (okrem už uvedených nákladov).

Túto podmienku preto možno považovať za splnenú.

2. Predpokladaný dátum začatia uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti a obdobie, na ktoré sa má vzťahovať [článok 199c ods. 3 písm. b) smernice o DPH]

Česká republika požiadala, aby bola oprávnená začať uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti od 1. januára 2020 do 30. júna 2022.

3. Opatrenia na informovanie zdaniteľných osôb [článok 199c ods. 3 písm. c) smernice o DPH]

Zdaniteľné osoby budú elektronicky informované o zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, ako aj o dátume začatia jeho uplatňovania. Okrem toho sa zriadia kontaktné miesta a uskutočnia sa diskusie s podnikateľskými združeniami a daňovými poradcami. Propagačný materiál bude distribuovaný prostredníctvom verejných médií (napr. letáky, informácie na webovom sídle daňového orgánu).

4. Podrobný opis sprievodných opatrení [článok 199c ods. 3 písm. d) v spojení s odsekom 2 smernice o DPH]

Týmto ustanovením sa vyžaduje zavedenie primeraných a účinných povinností elektronického oznamovania pre všetky zdaniteľné osoby a predovšetkým pre zdaniteľné osoby, ktoré dodávajú alebo prijímajú tovar alebo poskytujú alebo prijímajú služby, na ktoré sa vzťahuje všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, aby zabezpečili účinné fungovanie a monitorovanie uplatňovania tohto mechanizmu.

Česká republika sa domnieva, že mechanizmy daňovej kontroly, ktoré sú už zavedené, postačujú na zabezpečenie správneho fungovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, a že nie sú potrebné žiadne dodatočné kontrolné opatrenia. Tieto opatrenia už zahŕňajú dodatočné nástroje na vykazovanie DPH, ako sa uvádza v oddiele 1.3.6. Ako analytický nástroj na odhaľovanie podozrivých dodávateľských reťazcov sa použijú najmä údaje získané z týchto ohlasovacích povinností, ktoré už boli stanovené na vnútroštátnej úrovni. Podľa tohto systému vykazovania, ktorý zahŕňa predloženie výkazu DPH (zoznamu v dodatku k daňovému priznaniu k DPH), ktorý možno podať elektronicky, sa dodávky v rámci všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti budú musieť vykazovať rovnakým spôsobom, ako sa to už vykonáva v prípade tuzemských dodávok v rámci prenesenia daňovej povinnosti (ale s pridaním osobitného kódu pre všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti).

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Rozsah tohto povolenia je obmedzený rozsahom a časom a nie je ním dotknutý rozvoj konečného systému DPH pre cezhraničný obchod medzi podnikmi v rámci Únie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 199c smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na rozsah a časové obmedzenie je osobitné opatrenie primerané sledovanému cieľu, t. j. boju proti kolotočovým podvodom, kým sa rokuje o konečnom systéme DPH.

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 199c smernice o DPH sa všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti môže uplatňovať iba na základe povolenia Rady, ktorá sa o takomto návrhu Komisie uznáva jednomyseľne. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Českou republikou a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Vloženie článku 199c do smernice o DPH, z ktorého vychádza toto povolenie, bolo predmetom posúdenia vplyvu, ku ktorému výbor pre kontrolu regulácie vydal 28. novembra 2016 kladné stanovisko s odporúčaniami¹³.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať negatívny vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený.

¹³

Pozri: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_sk.htm.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Českej republike povoľuje uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti odchyľujúci sa od článku 193 smernice 2006/112/ES

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 199c ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 199c smernice 2006/112/ES sa členským štátom, odchyľne od článku 193 tejto smernice a za splnenia niektorých prísnych podmienok, umožňuje zaviesť všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti vzťahujúci sa na iné ako cezhraničné dodania tovarov a služieb, a to za predpokladu, že osobou povinnou platiť DPH je zdaniteľná osoba, v prípade ktorej každé dodanie tovaru a každé poskytnutie služby tejto osobe presahuje limitnú sumu 17 500 EUR na jednu transakciu.
- (2) Česká republika listami, ktoré Komisia zaevidovala 21. januára 2019 a 22. marca 2019, požiadala o povolenie uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti.
- (3) Výpadok príjmov z DPH v Českej republike v roku 2014 predstavoval 16,14 % celkovej daňovej povinnosti v oblasti DPH, a to podľa metódy a číselných údajov stanovených v záverečnej správe Komisie z roku 2016 z 23. augusta 2016 o výpadkoch príjmov z DPH². Výpadok príjmov z DPH v Českej republike preto presahuje medián výpadku príjmov z DPH Spoločenstva (10,4 %) o viac ako 5 percentuálnych bodov.
- (4) Podiel kolotočových podvodov v rámci celkového výpadku príjmov z DPH v Českej republike bol podľa posúdenia vplyvu³ pripojeného k návrhu smernice Rady (EÚ) 2018/2057⁴, ktorou sa zaviedol všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, viac ako 25 %.
- (5) Česká republika poskytla podrobnosti Komisii, na základe ktorých sa zistilo, že hoci sa v Českej republike s pozitívnymi výsledkami vykonávalo niekoľko kontrolných

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Centrum pre sociálny a ekonomický výskum (CASE), *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States* (Štúdia a správy o výpadku príjmov z DPH v členských štátoch EÚ-28): záverečná správa z roku 2016 ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, s. 19.

³ SWD(2016) 457 final z 21. decembra 2016, s. 39.

⁴ Smernica Rady (EÚ) 2018/2057 z 20. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávaním tovaru a poskytovaním služieb presahujúcich určitú limitnú sumu (Ú. v. EÚ L 329, 27.12.2018, s. 3).

opatrení, opatrenia neboli dostatočné na boj proti kolotočovým podvodom. Administratívna spolupráca v oblasti DPH takisto nebola dostatočná v boji proti kolotočovým podvodom.

- (6) Česká republika poskytla Komisii podrobnosti, z ktorých vyplýva, že odhadované prínosy v dôsledku zavedenia všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti by mali dosiahnuť 10 miliárd CZK. Česká republika takisto preukázala, že celkové dodatočné zaťaženie podnikateľských a daňových orgánov by malo dosiahnuť 0,604 miliardy CZK. Odhadované prínosy preto prevyšujú očakávané celkové dodatočné zaťaženie o viac ako 25 %.
- (7) Vzhľadom na to, že Česká republika neočakáva, že celkové dodatočné zaťaženie vyplývajúce zo zavedenia všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti bude významné, podnikom a daňovým orgánom nevzniknú vyššie náklady, než sú náklady vzniknuté v dôsledku uplatňovania iných kontrolných opatrení.
- (8) Česká republika požiadala, aby bola oprávnená uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti od 1. januára 2020 do 30. júna 2022.
- (9) Česká republika potvrdila Komisii, že podnikne opatrenia s cieľom informovať zdaniteľné osoby o zavedení uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti prostredníctvom e-mailu, verejných prednášok, diskusií s podnikateľskými združeniami či prostredníctvom webového sídla orgánu a tlačených alebo elektronických propagačných materiálov.
- (10) Česká republika poskytla Komisii podrobný opis svojich existujúcich mechanizmov kontroly DPH a potvrdila, že pridaním osobitného kódu všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti budú existujúce opatrenia dostatočné na zabezpečenie účinného fungovania a monitorovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti.
- (11) Na základe informácií poskytnutých Českou republikou Komisii sa predpokladá, že Česká republika spĺňa podmienky uvedené v článku 199c ods. 1 smernice 2006/112/ES a že žiadosť predložená Českou republikou je v súlade s ostatnými požiadavkami odseku 3 tohto článku. Je preto vhodné povoliť Českej republike, aby uplatňovala všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti na obdobie požadované Českou republikou.
- (12) Táto odchýlka nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Česká republika je oprávnená uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti v súlade s článkom 199c smernice 2006/112/ES na obdobie od 1. januára 2020 do 30. júna 2022.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Českej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*